

KURZUSTERV

SEMMELWEIS EGYETEM

Mentális Egészségtudományok Doktori Iskola

4/3. Egyének és közösségek erőforrásainak szociológiai és mentálhigiénés megközelítése program

2023-2025

Kétéves kurzusterv

Kurzusvezető és kurzuscím	Kurzus típusa	Óraszám	Kredit	2023-24/1 ősz	2023-24/2 tavasz	2024-25/1 ősz	2024-25/2 tavasz
Szociológia és mentálhigiéné I. (Dr. Pethesné Dávid Beáta)	K	30	2			XX	
Szociológia és mentálhigiéné II. kurzusfelelős: (Dr. Albert Fruzsina)	K	30	2	XX			
Szociológia és mentálhigiéné III. (Dr. Martos Tamás)	K	30	2		XX		
Társadalomtudományi kutatási módszerek (Dr. Danis Ildikó)	K	15	1	X		X	
Statisztikai módszerek a társadalomtudományi kutatásokban (Dr. Ittész András)	K	15	1		X		X
Többváltozós statisztikai eljárások (Dr. Ittész András)	KV	30	2	XX			
Kvantitatív kutatás a terepen – a tervezéstől az elemzésig (Dr. Danis Ildikó)	KV	15	1				X
Kérdőívek, skálák szerkesztése, adaptálása, validálása - Pszichometriai alapismeretek (Dr. Danis Ildikó)	KV	15	1		X		
Prezentációs technikák a társadalomtudományi kutatásokban (Dr. Pilinszki Attila)	KV	15	1				X
Diádkus vizsgálatok módszertana (Dr. Pilinszki Attila)	KV	15	1		X		
Publikálás angol nyelven (Dr. Wein Csizér Katalin)	KV	30	2			XX	
Társadalomelmélet és értékszociológia (Dr. Nagy Endre)	KV	30	2				XX

Kurszusvezető és kurzuscím	Kurszus típusa	Óraszám	Kredit	2023-24/1 ősz	2023-24/2 tavasz	2024-25/1 ősz	2024-25/2 tavasz
Az idősebb társadalmak kihívásai (Dr. Széman Zsuzsanna)	KV	15	1	X			
Radikális személyiségváltások (Dr. Nagy Endre)	KV	15	1			X	
A mentálhigiéné jelenségvilága: prevenció, értékátadás, kiegész, szexualitás és lelki egészség. Mentálhigiénés szinterek, interdiszciplináris együttműködések (Dr. Semsey Gábor)	KV	15	1		X		
Kötődés és családi kapcsolatok (Dr. Török Szabolcs)	KV	15	1				X
A kora gyermekkori lelki egészség támogatásának kurrens témái – olvasó szeminárium (Dr. Danis Ildikó)	KV	15	1	X			
Kapcsolati traumatizáció és lelki egészség az életúton – olvasó szeminárium (Dr. Danis Ildikó)	KV	15	1		X		
Pszichológia (Dr. Jáki Zsuzsanna)	F	15	0	O		O	
Az adatelemzés alapjai (Dr. Bóné Veronika)	F	15	0	O		O	
Társadalmi jelenségek vizsgálata (Dr. Albert Fruzsina)	F	15	0	O		O	
ÖSSZESEN (félévente meghirdetett kredit / óraszám)				7 kredit /O/ 105 óra kedden 45 óra pénteken	7 kredit 90 óra kedden 15 óra pénteken	6 kredit /O/ 120 óra kedden 15 óra pénteken	6 kredit 75 óra 15 óra pénteken

Jelmagyarázat

K= Kötelező kurzus

KV= Központi kötelezően választható kurzus

F= Felzárkóztató kurzus

X = 1 kredites/15 órás kurzus meghirdetése

XX = 2 kredites/30 órás kurzus meghirdetése

O=15 órás kredit nélküli felzárkóztató kurzus

Egyéb szöveges rész

Kötelezően elvégzendő: 16 kredit, amiből 8 a kötelező, 8 pedig kötelezően választandó kurzus.

Emellett még kötelező: félévente két Doktori Műhelyen (15 óra) és a Doktori Tudományos Napokon való részvétel.

Felzárkóztató kurzusok tematikája

✓ Társadalmi jelenségek vizsgálata szociológiai szempontból

A tantárgy célja, hogy a hallgatókat bevezesse a szociológiai gondolkodás logikájába, fogalomrendszerébe, továbbá megismertesse a szociológia fő kérdésfelvetéseit. A tantárgy áttekinti a szociológia alapfogalmait, azok változásait, a szociológia tematikai tagolódását és a szakszociológiákat, továbbá bemutatja a szociológia hasznosíthatóságát az élet különböző területein, különösen koncentrálna a mai magyar társadalmat illető vonatkozásokra. Ezek alapján a hallgatók képet kapnak a társadalmi szerkezet és a társadalmi mozgás, valamint az egyes társadalmi rétegek és csoportok jellegzetességeiről általában, megismerkednek a mai magyar társadalomszerkezet jellegzetességeivel, és a főbb társadalmi folyamatokkal, változásokkal.

1. Mire jó a szociológia? Alapfogalmak. Elemzési szintek. A modern szociológia társadalomképe. Harmóniaelméletek kontra konfliktuselméletek.
2. Társadalmi struktúra rétegződés. Társadalomszerkezet és rétegződésmodellek. A magyar társadalom szerkezete 1945 előtt
3. A magyar társadalom szerkezete 1945 után
4. Társadalmi mobilitás
5. Társadalmi egyenlőtlenségek. Szegénység
6. Lakás, lakhatás
7. Család
8. Oktatás
9. Életmód, egészség
10. Kultúra
11. Kisebbségek, előítéletek
12. Devianciák

Kötelező irodalom:

- Órai diasor

- Andorka R. et al (2006): Bevezetés a szociológiába.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologia/index.html

Ajánlott irodalom:

- Giddens, A.: Szociológia. Budapest, Osiris Kiadó, 2008.

✓ **Az adatelemzés alapjai**

A statisztikai előképzettség nélkül felvételt nyert hallgatók felkészítése a társadalmi tudományok kutatómódszertanával foglalkozó kötelező kurzusokra.

Az SPSS program felépítése, logikája, konvertálás más programok adatbázisaiból, új adatbázis létrehozása.

Az elemzői gondolkodásmód megjelenése az adatkezelés során, a változók transzformációjának értelme, módjai, a kutatási kérdéshez illesztése.

Alapvető leíró statisztikák készítése, elemzése.

Alapvető leíró statisztikák grafikai ábrázolása.

Ajánlott irodalom:

- Lengyelne Molnár Tünde: Kutatástervezés - elérhető innen:

https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/12445/21_kutatastervezes.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- Babbie, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Kiadó

- Szokoloszy, Á. (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Budapest: Osiris Kiadó

- Falus I., Ollé J.: Az empirikus kutatások gyakorlata Nemzeti Tankönyvkiadó, 2008

- Héra G. - Ligeti Gy. (2005): Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Budapest: Osiris Kiadó

✓ **Pszichológia**

A kurzus kredit nélküli, ún. felzárkóztató stúdium, melynek alapvető célja, hogy a hallgatók a 4/3. szociológiai doktori programhoz szükséges alapvető ismeretek elsajátítását segítse a pszichológia témakörében.

A tantárgy előadás formájában kerül megtartásra.

Témakörök:

1. Pszichológiatörténeti bevezetés.

2. - 4.: A pszichoanalitikus iskola személyiségelmélete, fejlődéselmélete, és pszichopatológiai elmélete. Dinamikusan orientált pszichoterápiás iskolák napjainkban.

5.-7.: A viselkedéslélektan és kognitív pszichológia személyiségelmélete, fejlődéselmélete, és pszichopatológiai elmélete. 8. -10.: Kognitív, viselkedésterápiás alapokon nyugvó pszichoterápiás megközelítések napjainkban (kognitív viselkedésterápia, sématerápia, neurolingvisztikus programozás).

11. -13.: A humanisztikus pszichológia személyiségelmélete, fejlődéselmélete, és pszichopatológiai elmélete. Humanisztikus pszichológiai alapokra épülő pszichoterápiás megközelítések napjainkban.

14. Pszichológiai vizsgálati eljárások, mérőeszközök. Kérdőíves és projektív technikák. Evidence based medicine a pszichológiában.

15. A szociálpszichológia helye a pszichológiai diszciplínák között. Attitűdök, normák és viselkedés. Csoport, konformitás, vezetés, társas befolyásolás, engedelmesség.

Ajánlott irodalom:

- Pléh Csaba (2000): A lélektan története. Bp., Osiris
- Carver, C.S. & Scheier, M.F. (1998): Személyiségpszichológia. Bp., Osiris
- Cole, M. & Cole, S.R. (1998): Fejlődéslélektan. Bp., Osiris
- Szőnyi Gábor & Füredi János (2008): A pszichoterápia tankönyve. Bp., Medicina Könyvkiadó
- Dr. Perczel Forintos Dóra, Kiss Zsófia, Ajtay Gyöngyi (2005): Kérdőívek, becslőskálák a klinikai pszichológiában. Bp., Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet
- Forgács József (2019): A társas érintkezés pszichológiája, Bp., Kairosz
- Diane M. Mackie - Eliot R. Smith (2004) - Szociálpszichológia, Bp., Osiris